

африканской (негроидной) и восточной (монголоидной) расами имеется несколько больше генетических различий, чем между негроидной и европеоидной («кавказской», или белой) расами или белой и монголоидной расами. Европеоидная раса занимает в этом отношении промежуточное положение между негроидной и монголоидной расами [3]. При этом на протяжении всей эволюционной истории человечества естественный отбор действовал в направлении повышения умственных способностей человека независимо от его расовой принадлежности. «Сколько-нибудь значительные межрасовые различия в умственных способностях не обнаружены потому, что их и не может быть «по причинам биологического характера». Различные расы политипического вида приспособляются к местным условиям существования, но при этом у вида в целом в процессе эволюции возникают приспособления, благоприятствующие всем расам, и эти приспособления, под действием отбора и в результате интербридинга распространяются по всему виду. При формировании человеческих рас в ходе эволюции развитие умственных способностей было, несомненно, полезно всем расам. Поэтому совершенствование данного признака из поколения в поколение во всех расах происходило примерно в одинаковой степени. Если бы какая-то одна раса заметно отстала от другой по общегенетической приспособленности, то эти две расы оказались бы генетически изолированными друг от друга на протяжении очень большого числа поколений. Фактически они превратились бы в самостоятельные виды. Человеческие расы, однако, представляют собой тесно взаимосвязанные части единого вида».

Таким образом, на реализацию интеллектуального потенциала человека определенное влияние оказывают расовые и половые факторы. Этническая принадлежность, гендерные особенности могут стать предпосылками развития интеллектуальных способностей в диапазоне, обусловленном генотипом.

Литература:

1. Айзенк Г. Психология паранормального. — М.: Эксмо, 2005. - 640 с.
2. Левонтин Р.К. Человеческая индивидуальность: наследственность и среда: пер. с англ. / Общ. ред. и предисл. Ю.Г. Рычкова, И.В. Равич-Щербо. - М.: Прогресс, 1993. - 208 с.
3. Эрман Л., Парсонс П. Генетика поведения и эволюция / Пер. с англ. - М.: Мир, 1984. -566 с.

УДК 253.627.12

Кошель Т.М., Тарусова Н.В. (к.б.н., доцент)

ПРОБЛЕМА УТИЛИЗАЦІЇ ВІДХОДІВ ТАРИ І УПАКОВКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Проблема забруднення міст відходами своєї життєдіяльності і її рішення є дуже важким науково-технічним і соціально-економічним завданням. Особлива специфіка цієї проблеми проявляється в можливому накопиченні в цих відходах

майже всього різноманіття речовин і матеріалів, які зустрічаються в природі або штучно створені людиною, а також в неперервному рості їх кількості. Дослідженню цієї проблеми присвячені роботи Стольберга Ф.В., Доннера А., Науменко О., Петрак А., Моніна А.С., Шишкова Ю.А., Білявського Г.А. та інших.

Актуальність даного питання і його безсумнівна значущість поставили передумовами для проведення даного дослідження.

Тому **мета нашого** дослідження - дати характеристику сучасному стану проблеми утилізації відходів тари і упаковки на прикладі м. Мелітополя, вивчити діяльність підприємств, які утилізують відходи тари і упаковки.

Для реалізації мети дослідження були сформульовані наступні завдання:

наступні завдання:

1. Вивчити наукову та науково-популярну літературу за темою дослідження.
2. Проаналізувати сучасний стан проблеми накопичення побутових відходів й, окремо, відходів тари і упаковки.
3. Вивчити та проаналізувати структуру та динаміку змін ринку обігу твердих побутових відходів.
4. Вивчити роботу підприємств, що утилізують відходи тари і упаковки.
5. Дати характеристику сучасного стану проблеми утилізації відходів тари і упаковки в Україні та в м. Мелітополі.

Результати дослідження. За останні роки в Україні накопичилось більше 25 млрд. тонн відходів — промислових та побутових, серед яких перше місце займають відходи тари і упаковки. Жерсть та картон, полімерні та скляні маси, які ще недавно були упаковкою для промислових та продовольчих товарів — все це живописне різноманіття відразу стає непотрібним і починає створювати серйозні проблеми, забруднюючи навколишнє середовище і зменшуючи життєвий простір для людей [4].

Проблема переробки тари і упаковки має економічний сенс. Після розпаду СРСР Україна опинилась відрізаною від багатьох джерел матеріалів, обмеженою в енергетичних ресурсах, залежною від імпортних поставок багатьох життєво важливих елементів промислового процесу. Тому повернення до промислових циклів, вторинне використання багатьох елементів таблиці Д.І. Менделєєва має для економіки держави важливе значення и повинне стати пріоритетним напрямком.

Особливу актуальність ця проблема набула в умовах сучасного розвитку української держави. Річ у тому, що існуюча в СРСР система збирання, сортування та утилізації відходів була демонтована разом з руйнуванням багатьох елементів економічних та соціальних механізмів. В той же час побудувати подібну, або більш ефективну систему в загальнодержавному масштабі до сьогоднішнього часу не вдалось [www.new-garbage.com].

В Україні до 2001р. ліцензію на послуги збору і утилізації відходів тари і упаковок вдалось отримати лише державній компанії «Укрєкокомресурси». Але, враховуючи монополізацію ринку обігу відходів, законопроектом передбачається повна реструктуризація системи. Серед основних положень проекту Закону № 1415:

- Установлення відповідальності всіх суб'єктів «життєвого циклу» упаковки за утилізацію відходів упаковки.
- Представлення можливості підприємствам, установам и організаціям виконувати обов'язки щодо утилізації відходів упаковки або власними силами, або шляхом підписання згоди с якимось оператором системи обігу з відходами упаковки [www.unipack..ru].

На території України компанія «РАФ - ПЛЮС» м. Одеса (ліцензія Міністерства екології і природних ресурсів України АА № 871840) пропонує повний комплекс послуг по організації збору, сортуванню, перевізку, переробки тари і упаковок [www.raw.com.ua].

Промислові лінії для гранулювання полімерних відходів виготовляє АТ "Металлист" (м. Харків). Продуктивність її - 100-150 кілограм за годину гранульованого матеріала. Основні методи переробки термопластичних полімерних відходів у продукцію - це методи екструзії і неперервного лиття під тиском. Основна продукція: безнапірні труби й вироби будівельного або іншого призначення [6].

На території Запорізької області та в місті Мелітополі підприємств, які виконують повну утилізацію і переробку відходів полімерних упаковок немає.

Мелітопольський філіал запорізького підприємства ЗАТ «Запоріжвотресурси» виконує збір і первинну переробку твердих побутових відходів, в тому числі і відходів полімерної упаковки. Основна база філіалу знаходиться за адресою: м. Мелітополь, вул. Леніна 199 (а). Підприємство має стаціонарні та рухомі прийомні пункти (таблиця 1).

Таблиця 1.

Об'єми заготовок ЗАТ «Запоріжвотресурси» (дані сектора з питань екології виконавчого комітету Мелітопольської міської ради)

Найменування	2003р.,кг	2004р.,кг	2005р.,кг	2006р.,кг	За 6 мес. 2007р.,кг
Поліетилен	12340	14488	15101	9989	870
ПЗТ пляшки	740	1070	615	430	150

Також в місті Мелітополі діє ПП «Дузь», розташоване за адресою: м. Мелітополь, Каховське шосе ,1а.

Підприємство виконує прийом і первинну переробітку відходів упаковки, а саме пресує відходи упаковки. Підприємство співпрацює з заготівельними підприємствами поліетилену низького та високого тиску.

Закуповує відходи поліетилену (термозбіжна плівка, пакети, ящики, пробки, кришки, каністри, різноманітні відходи виробництва).

Висновки. Результати дослідження підтверджують необхідність рішення проблеми накопичення відходів та утилізації відходів тари і упаковки. На сучасному етапі розвитку країни утилізація відходів недостатньо ефективна. Існуюча в СРСР система збору, сортування та утилізації відходів була демонтована. В той же час, побудувати подібну, або більш ефективну систему в загальнодержавному масштабі до сьогоденного часу не вдалося. На території Запорізької області в місті Мелітополі підприємств виконуючих їх повну утилізацію та переробку відходів тари і упаковки немає. Існуючі підприємства здійснюють лише збір и первинну переробку відходів.

Література:

1. Білявський Г.О. та ін. Основи екології: Підручник / Г.О. Білявський, Р.С. Фурдуй, І.Ю.Костіков. - К.: Либідь,2004. - 408с.
2. Монин А.С., Шишков Ю.А. Глобальніе экологические проблемы. - М.: Знание, 1991. - 48с.
3. Стольберг Ф.В. Экология города: Учебник. - К.: Либра, 2000. - 464 с.
4. Екологічний стан природно-територіальних комплексів Запор. обл. і сумісних територій в умовах сучасного природокористування: Збірник наукових праць викладачів МДПУ / Відп. ред. Л.М. Доценко, В.П. Воровка. - Мелітополь: МДПУ, 2006.- 110с.
5. Доннер А., Утилізація використаної тари і пакувальних матеріалів. // Харчова і переробна промисловість. - 1997. - №11. - С. 34-35.
6. Козак А., Пакувальні відходи: лише переробка й утилізація. // Харчова і переробна промисловість. - 2002. - № 1. — С.27-29.
7. Науменко О., Полімерні відходи. // Харчова і переробна промисловість.-1997. - № 12. - С.32-35.
8. Петрак А., Управління відходами. // Екологія довкілля та безпека життєдіяльності. - 2001.-№2.-С.25-26.

ГЕОГРАФІЯ ТА ГЕОЛОГІЯ

УДК 378.6:37](477.64)

Барабоха О.П, асистент

ОСОБЛИВОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Освіту в широкому розумінні можна розглядати як реалізовану людиною здатність до творчої діяльності. Освіта - один з показників економічно розвинутої